

Projekt ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

We wrześniu br. projekt ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 został skierowany do konsultacji publicznych, uzgodnień i opiniowania, zgodnie z obowiązującym regulaminem pracy Rady Ministrów.

W najbliższym czasie planowane jest zorganizowanie konferencji uzgodnieniowej.

Opinie w sprawie ww. projektu zgłosiły ze strony Lokalnych Grup Działania: Związek Stowarzyszeń Pomorska Sieć LEADER oraz Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD.

Art. 27	Związek Stowarzyszeń Pomorska Sieć LEADER	Ustawa w art. 27 wskazuje, iż pomoc przyznawana jest w trybie administracyjnym. Artykuł ten pomija jednak działania wymienione w art. 5 ust. pkt 14 ustawy – i słusznie, gdyż działanie LEADER nie powinno być objęte trybem administracyjnym, jednak wydaje się pożądane doprecyzowanie jaki tryb jest właściwy dla działań LEADER.	Uwaga nieuwzględniona. Z projektowanych przepisów jasno wynika, że w przypadku działań i poddziałań, w ramach których przyznawanie pomocy nie następuje w trybie decyzji administracyjnej, zastosowanie mają przepisy ustawy o pomocy przyznawanej w drodze umowy cywilno-prawnej.
Art. 39	Związek Stowarzyszeń Pomorska Sieć LEADER	Termin kwalifikowalności kosztów powinien zaczynać bieg znacznie wcześniej, tj. koszty poniesione w całym okresie objętym programem powinny być kwalifikowalne, a w szczególności koszty poniesione po złożeniu wniosku o dofinansowanie powinny być traktowane jako kwalifikowalne.	Uwaga nieaktualna. W projektowanej ustawie brak jest obecnie przywołanej treści przepisu.
Rozdział 8 KSOW	Związek Stowarzyszeń Pomorska Sieć LEADER	Należy doprecyzować zasady funkcjonowania KSOW w poszczególnych województwach, w szczególności w zakresie przygotowywania i realizacji planu działania, w tym: a. należy doprecyzować sposób proponowania działań ujmowanych w planie działania – co powinno się odbywać wg przejrzystych zasad i procedur (w ramach PD KSOW powinny być możliwe do realizacji rzeczywiście sieciujące zadania, istotne z perspektywy wielu partnerów, a nie zadania na rzecz wyłącznie pojedynczych podmiotów, czy instytucji b. wybór zadań powinien być dokonywany wg jasno określonych kryteriów i przy aktywnym udziale organu opiniodawczo-doradczego, o którym mowa w art. 61 ust. 2 c. zasady realizacji zadań w ramach KSOW powinny dopuszczać	Uwaga nieuwzględniona Takie szczegóły powinny zostać określone w rozporządzeniu wykonawczym, o którym mowa w art. 62, oraz z uchwałach powołujących wojewódzkie grupy robocze i ich regulaminach działania. Zadania wojewódzkich grup roboczych zostały określone w projekcie PROW i stamtąd wynikają przepisy projektu ustawy. Sposób ustalania ich składu i wyboru przedstawicieli będą precyzować uchwały poszczególnych zarządów województw, zgodnie z art. 61 ust. 2. Cześć z tych kwestii będzie mogła być uregulowana w rozporządzeniu, część w uchwałach zarządów województw. Dlatego nie jest konieczna zmiana art. 62 projektu ustawy.

		<p>możliwość przekazywania środków finansowych i ich rozliczania – a nie jak to jest obecnie, iż jedynym wykonawcą zadań w PDS KSOW jest SR KSOW, który obsługując samodzielnie wiele działań ujętych w PD nie jest w stanie dochować terminów i wykonać tychże zadań należycie</p> <p>d. art. 61 ust. 2 ustawy powinien bardziej precyzyjnie określać sposób ustalania składu organu opiniodawczo-doradczego i wyboru jego przedstawicieli</p> <p>e. art. 61 ust. 4 ustawy powinien w większym stopniu precyzować rolę i zadania organu opiniodawczo-doradczego na poziomie województwa, która w szczególności polegać powinna na określaniu przeznaczenia środków KSOW na poziomie województwa, ustalania alokacji środków na poszczególne cele, określania kryteriów wyboru projektów objętych planami działania i dokonywanie wyboru konkretnych zadań ujmowanych w PD KSOW.</p> <p>Alternatywnie aby było to możliwe doprecyzowanie powyższych kwestii działania KSOW w akcie niższego rzędu (tj. rozporządzeniu MRiRW) w art. 62 ustawy należy dodać także konieczność szczegółowego określenia powyższych kwestii.</p>	Punktem wyjścia są zapisy w projekcie PROW.
UWAG A OGÓLN A	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Rozdział KSOW lub inne – Czy uregulowania w ustawie pozwolą na wybór do realizacji projektów zgłaszanych przez beneficjentów, tak aby uniknąć niedobrych praktyk z obecnego okresu?	Wyjaśnienie. Uregulowania ustawowe dotyczące KSOW nie precyzują sposobu wyboru projektów do realizacji. Wskazują natomiast na niektóre zadania z tym związane, należące do poszczególnych podmiotów zaangażowanych w zapewnienie funkcjonowania Sieci np. opracowanie planu działania i planów operacyjnych we współpracy z partnerami KSOW, ich opiniowanie i akceptowanie przez grupy robocze, podobnie jak informacji i sprawozdań z ich realizacji, w tym zgłaszanie rekomendacji zmian. Szczegóły dotyczące trybu opracowania, zakresu i sposobu realizacji planu działania, zakresu i trybu wyboru operacji, jakie mogą być realizowane w ramach planu działania oraz sposobu prowadzenia monitoringu i sprawozdawczości w ramach realizacji planu działania, zgodnie z delegacją ustawową zawartą w art. 62 projektu ustawy, zostaną określone w rozporządzeniu. Rozwiązania w nim przyjęte

			będą zgodne z tym, co zapisano w projekcie PROW w tym zakresie.
Art. 4 ust. 1	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Komitet monitorujący czy partnerstwo, które powinno być ustanowione zgodnie z art. 5 rozporządzenia UE 1303/2013? Należałoby ustalić relację pomiędzy tymi ciałami, z tym, że jest pytanie zasadnicze, gdzie jest lub co stanowi Partnerstwo, o którym mowa art. 5 rozporządzenia UE?	Wyjaśnienie. Zgodnie z art. 49 ust.3 rozporządzenia PE i Rady (UE) 1303/2013 komitet monitorujący jest konsultowany i jeżeli uzna za stosowane wydaje opinię w sprawie wszelkich zmian programu zaproponowanych przez instytucje zarządzającą.
Art. 6 ust. 1	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Czy nadzór MRiRW dotyczy całego RLKS, także w miastach?	Wyjaśnienie. W ustawie o PROW regulowany jest nadzór jedynie w odniesieniu do działań PROW. Ponadto MRiRW jest instytucją zarządzającą tylko dla PROW więc nie ma uprawnień do kontroli RLKS.
Rozdział 3	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Rozdział 3 Przyznawanie pomocy i 4 Wypłata pomocy - sprawy są bardzo ważne do pojedynczych beneficjentów, dlatego wprowadzenie ustawy powinny poprzedzić szerokie, ogólnodostępne konsultacje.	Uwaga nieuwzględniona. Tryb opracowywania i przyjmowania dokumentów rządowych określa uchwała nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów. zgodnie z postanowieniami tego regulaminu, organ procedujący projekt ustawy, biorąc pod uwagę treść projektu założeń projektu ustawy, projektu ustawy lub projektu rozporządzenia, a także uwzględniając inne okoliczności, w tym znaczenie projektu oraz przewidywane skutki społeczno-gospodarcze, stopień jego złożoności oraz jego pilność, przedstawia projekt do konsultacji publicznych, w tym może skierować projekt do organizacji społecznych lub innych zainteresowanych podmiotów albo instytucji w celu przedstawienia ich stanowiska. Zakres konsultacji publicznych i opiniowania projektu, jakim projekt ten zostanie poddany, został zamieszczony w OSR załączonym do projektu. Uwzględnił on wszystkie jednostki i organizacje reprezentujące potencjalnych wnioskodawców i beneficjentów PROW na lata 2014-2020. Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, zobowiązany na mocy ww. regulaminu do dokonania oceny OSR w szczególności pod względem jej zakresu i zakresu

			konsultacji publicznych i opiniowania projektu, nie zgłosił uwag, które wskazywałyby na zbyt ograniczony zakres tych konsultacji.
Art. 36 ust. 2	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Czy nie można wprowadzić drogi odwoławczej do instytucji wyższego rzędu, szczególnie instytucji zarządzającej, zanim sprawa będzie skierowana do sądu? Droga odwoławcza jest bardzo długa i znając długą pracę sądów – nie zachęca beneficjentów do jej stosowania.	Uwaga nieuwzględniona. Wprowadzenie dodatkowej instytucji w procesie odwoławczym jeszcze bardziej wydłuży proces odwołania. Ponadto należy zauważyć, że w ramach działań i poddziałań Programu, w których pomoc jest przyznawana na podstawie umowy, w przypadku odmowy przyznania tej pomocy, wnioskodawcy przysługuje prawo wezwania podmiotu wdrażającego do usunięcia naruszenia prawa a następnie do wniesienia skargi do sądu administracyjnego.
Art. 42	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Czy z pomocy technicznej będą mogły korzystać wszystkie podmioty np. Lokalne Grupy Działania lub ich sieci czy też inne organizacje pozarządowe, jeśli realizowałyby np. działania na rzecz wzmocnienia partnerów społeczno-gospodarczych, co jest zgodne z zakresem art. 59 ust. 1 rozporządzenia 1303/2013?	Wyjaśnienie. Aby dana jednostka mogła być beneficjentem PT to w przepisach prawa powszechnie obowiązującego musi mieć precyzyjnie przypisane zadania, które mogą być finansowane z PT. Katalog beneficjentów (w tym grupy beneficjentów ujęte w sposób opisowy) jest wskazany w projekcie PROW 2014-2020.
Art. 47	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Być może ta kwota powinna być wyższa niż 100 EURO, tak aby nie ponosić wysokich kosztów kontroli małych projektów.	Wyjaśnienie. Kwota 100 euro określająca próg, poniżej którego państwa członkowskie mogą odstąpić od odzyskiwania płatności nienależnie lub nadmiernie wypłaconych, została określona w przepisach rozporządzenia 1306/2013.
Art. 48-52	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Powinno się uwzględnić zakres kontroli i jej koszt w stosunku do wysokości dotacji dla projektu, ze względów jak w uwadze dot. art. 47.	Uwaga nieuwzględniona. Co do zasady zakres kontroli determinują przepisy prawa, które np. w przypadku kontroli na miejscu dodatkowo uzależniają obowiązek ich przeprowadzania od wysokości kosztów operacji. W pozostałych przypadkach, np. w przypadku kontroli doraźnych, bez względu na wysokość kosztów operacji, w przypadku uznania okoliczności wskazujące na możliwość zaistnienia nieprawidłowości w jej realizacji, istnieje <u>obowiązek</u> przeprowadzenia takiej kontroli.
Art. 54	Polska Sieć LGD	Dla uniknięcia konfliktów, powinno być jasno określone,	Uwaga niezrozumiała.

	Federacja Regionalnych Sieci LGD	że doradztwo to nie obejmuje działań LEADER, gdyż zapis w art. 15 ust. 4 rozporządzenia 1305/2013 mówi o „promowaniu przedsiębiorczości” i „rozwoju krótkich łańcuchów dostaw” a z kolei zapisy PROW mówią o wspieraniu rolników w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego i rozwoju krótkich łańcuchów dostaw poprzez działanie LEADER. Może zatem lepiej odwołać określonych działań w art. 5 ustawy.	Nie wiadomo, na czym miałyby polegać konflikt interesów, ponadto nie wydaje się właściwym ograniczanie beneficjentom dostępu do informacji czy usług doradczych.
Art. 59	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Czy wymienianie tych wszystkich podmiotów jest konieczne, skoro i tak za działania KSOW odpowiedzialna będzie instytucja zarządzająca – tym samym zadania innych podmiotów niż instytucja zarządzająca winny być określone w ramach umów pomiędzy instytucją zarządzającą a tymi podmiotami.	Wyjaśnienie. Instytucja zarządzająca jest odpowiedzialna za koordynowanie funkcjonowania KSOW na poziomie krajowym, jako jednostka centralna, obok której podobną rolę pełni CDR w zakresie Sieci SIR. Jednostki regionalne i wodr-y w ramach SIR zapewniają funkcjonowanie KSOW i realizują jej zadania w województwach. Podział zadań wynika z zapisów projektu PROW, który nie przewiduje zawierania umów z instytucją zarządzającą, określających te zadania. Poza tym umocowanie w przepisach powszechnie obowiązujących stanowi większą gwarancję przestrzegania przyznanych uprawnień/obowiązków niż pozostawienie tej kwestii do uregulowania w umowie, która charakteryzuje się większą swobodą.
Art. 59	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Art. 54 rozporządzenia 1305/2013 mówi, że „Partnerstwo, o którym mowa w art. 5 rozporządzenia UE) nr 1303/2013, również stanowi część krajowej sieci obszarów wiejskich.” Pytanie zatem, gdzie jest owe Partnerstwo (jak w uwadze do art. 4 ust. 1).	Wyjaśnienie. Partnerstwem jest struktura KSOW, która zakłada rozproszenie zadań pomiędzy kilka podmiotów, które przez ich realizację będą ze sobą współpracować, a nie skupia tych zadań w ręku jednego organu administracji. Mamy więc jednostkę centralną z możliwością powierzenia jej zadań innemu podmiotowi, jednostki regionalne, CDR, wodr-y, krajową grupę roboczą oraz wojewódzkie grupy robocze, a także grupy tematyczne. Ponadto agencję płatniczą oraz podmioty, które faktycznie realizują projekty w ramach planów operacyjnych, z którymi zawiera się umowy na ich wykonanie. Wszystkie te podmioty będą miały możliwość uczestniczenia w realizacji poszczególnych zadań

			związanych z funkcjonowaniem KSOW, w wielu wypadkach wspólnie, wydając opinie czy podejmując decyzje.
Art. 59	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Art. 54 rozporządzenia 1305/2013 mówi, że „Partnerstwo, o którym mowa w art. 5 rozporządzenia UE) nr 1303/2013, również stanowi część krajowej sieci obszarów wiejskich.” Pytanie zatem, gdzie jest owe Partnerstwo (jak w uwadze do art. 4 ust. 1).	Wyjaśnienie. Partnerstwem jest struktura KSOW, która zakłada rozproszenie zadań pomiędzy kilka podmiotów, które przez ich realizację będą ze sobą współpracować, a nie skupia tych zadań w ręku jednego organu administracji. Mamy więc jednostkę centralną z możliwością powierzenia jej zadań innemu podmiotowi, jednostki regionalne, CDR, wodr-y, krajową grupę roboczą oraz wojewódzkie grupy robocze, a także grupy tematyczne. Ponadto agencją płatniczą oraz podmioty, które faktycznie realizują projekty w ramach planów operacyjnych, z którymi zawiera się umowy na ich wykonanie. Wszystkie te podmioty będą miały możliwość uczestniczenia w realizacji poszczególnych zadań związanych z funkcjonowaniem KSOW, w wielu wypadkach wspólnie, wydając opinie czy podejmując decyzje.
Art. 59 ust. 4	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Art. 59 ust. 4 w dalszej konsekwencji związane z tymi zapisy – Czy konieczne jest takie ograniczenie podmiotów, skoro obecnie z przepisów unijnych wynikała możliwość takiego upoważnienia dla dowolnego podmiotu, wybranego w wyniku przetargu. W przypadku zmiany programu w zakresie wyboru podmiotu, nie będzie konieczna zmiana ustawy. Upoważnienie takie powinno być możliwe także na poziomie województwa.	Wyjaśnienie. Art. 12 ust. 2 rozporządzenia nr 808/2014 z dnia 17.07.2014 r. stanowi, że struktura konieczna do funkcjonowania krajowej sieci obszarów wiejskich jest ustalana w ramach krajowych lub regionalnych właściwych organów, albo zewnętrznie, poprzez selekcję w drodze procedur przetargowych, bądź też w wyniku połączenia obu tych metod. Przepis ten daje możliwość wyboru trybu ustanowienia struktury. Na taki tryb zdecydowano się na etapie konstruowania projektu PROW, z którego ten przepis pochodzi. Poza tym jest on modyfikacją i rozszerzeniem pierwszego z ww. wariantów, bo wychodzi poza organy krajowe i regionalne, dając możliwość upoważnienia innego podmiotu.
Art. 61 ust. 1	Polska Sieć LGD Federacja	Zamiast słów „może powołać” zapisać „powołuje.	Uwaga uwzględniona.

	Regionalnych Sieci LGD		
Art. 61	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	Dlaczego nie zaproponować organów decyzyjnych zamiast „pomocniczego” czy „opiniotwórczo-doradczego”, na wzór obecnych organów decyzyjnych LGD, a przynajmniej nie ograniczać w ustawie takiej możliwości i pozostawić tę kwestię do dalszych prac. Zapisy w art. 59 rozporządzenia 1303/2013 wskazują, że zadania pomocy technicznej i KSOW w dużej mierze się pokrywają i jeśli KSOW ma wnieść nową wartość, to KSOW powinna mieć znacząco inną formułę działania niż w pomoc techniczna.	Uwaga nieuwzględniona. Strukturę KSOW, zgodnie z projektem PROW, tworzą podmioty wskazane w art. 59 ust. 1 i one są „organami” decyzyjnymi. Możliwość powoływania ciał opiniotwórczych wynika z art. 6 ust. 2 pkt 2 projektu ustawy, a także innych przepisów np. regulaminu pracy Rady Ministrów. Ponadto, zgodnie z art. 61 ust. 3 pkt 1 do zadań krajowej grupy roboczej należy nie opiniowanie, lecz akceptacja planu działania i dwuletnich planów operacyjnych oraz ich zmian. KSOW jest częścią pomocy technicznej, więc nie może funkcjonować w oderwaniu od jej celów i się znacząco różnić.
UZASA DNIENI E	Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD	„Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowania wyników konsultacji” – Uzasadnienie nie zawiera moim zdaniem informacji podanych w metryczce. Ponadto powołano się na zespół roboczy ds. PROW, który nie miał okazji zapoznać się z projektem ustawy o PROW.	Uwaga nieuwzględniona. Zdaniem MRiRW informacje przedstawione w OSR stanowiącej integralną część uzasadnienia, zawierają wszelkie niezbędne informacje, wynikające z metryczki. Właściwy w sprawie oceny OSR KPRM nie zgłosił uwag co do jego treści. Ponadto w treści OSR wyraźnie wskazano, że <u>zespół wspierający prace nad przygotowaniem programu rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020 zasadniczy element procesu konsultacji społecznych PROW 2014-2020.</u>